

Esitys Ylöjärven kaupungin osallistumisesta VIRTAA2-hankkeeseen vuonna 2025

VIRTAA2-hanke Ylöjärven alueella

VIRTAA2-hanke (2022–2025) on jatkoa vuosina 2018–2021 toimineelle VIRTAA-hankkeelle, jossa kartoitettiin Kokemäenjoen vesistöalueen taimenkantoja ja virtavesiä inventoinneilla, selvitettiin taimenkantojen tilaa sähkökalastuksilla, kotiutettiin taimenkantoja virtavesiin mätirasiaistutuksilla ja edistettiin sekä toteutettiin virtavesikunnostuksia. VIRTAA2-hankkeessa virtavesien ja taimenkantojen hoitotyön painopiste on siirtynyt kartoittavista toimenpiteistä tehtyjen toimenpiteiden seurantaan ja VIRTAA-hankkeessa havaittujen suurien kunnostuskohteiden edistämiseen sekä koneellisten kunnostusten ohjaamiseen. VIRTAA- ja VIRTAA2-hankkeiden alueellinen painopiste on ollut ja on edelleen Pirkanmaa. Vuonna 2024 KVVY Yhdistys sähkökalasti Kokemäenjoen alueen virtavesihankkeissaan yhteensä 146 koealaa, joista 17 (12 %) kalastettiin Ylöjärven alueen virtavesissä. Taimenen kotiutusistutuksia tehtiin Ylöjärven Keihäsjärven ja Jakaman reiteille yhteensä kuudella litralla mätää.

Ylöjärven Siivikkalassa sijaitsevaan Myllypuroon on kotiutettu taimenkanta vuosien 2015–2021 mätirasiaistutuksilla. Puroa on myös kunnostettu sekä talkoovoimin että koneellisesti lähes vuosittain 2015–2024 aikana. Lisäksi Myllypurolla käynnistettiin PIT-seuranta taimenten vaelluskäyttäytymisen selvittämiseksi. Vuodesta 2018 alkaen taimenia on merkitty sähkökoekalastusten yhteydessä vuosittain.

Taimenta on kotiutettu mätirasiaistutuksilla myös Jakaman ja Keihäsjärven reiteille. Jakaman reitillä istutukset lopetettiin vuoteen 2024. Keihäsjärven reitin istutukset lopetetaan vuoteen 2025. Molemmilla reitillä tullaan jatkossa seuraamaan taimenten luontaista lisääntymistä ja edistämään virtavesikunnostuksia. Edellä mainittujen kohteiden lisäksi VIRTAA- ja VIRTAA2-hankkeiden aikana Ylöjärven virtavesiä on kartoitettu inventoinneilla ja sähkökoekalastuksilla. Luontaisten taimenkantojen kehitystä on seurattu mm. Karjulankoskella, Aurejärven reitillä ja Ruonanjoella.

VIRTAA2-hankkeessa ylläpidetään myös virtavesistä kiinnostuneista ihmisistä koostuvaa verkostoa, jolle on perustettu WhatsApp-yhteisö. Yhteisön kautta on tullut tärkeitä ympäristöhavaintoja virtavesikohteilta. Verkoston jäsenet ovat käyneet aktiivisesti seuraamassa taimenten kutua Ylöjärven Myllypurolla, missä on tehty havaintoja suurista yli 60 cm taimenista. Verkoston kautta pystymme jakamaan tietoa KVVY Yhdistyksen tekemästä virtavesien ja taimenkantojen hoitotyöstä ja saamme tärkeää tarkkailutietoa työmme suunnittelun tueksi.

VIRTA2-hankkeen toimet Ylöjärven alueella vuonna 2025

Vuonna 2025 VIRTA2-hankkeessa tehdään taimenen kotiutusistutuksia, sähkökoekalastuksia, pyritään edistämään kunnostusten suunnittelua ja toteuttamista sekä ohjataan koneellisia kunnostuksia mahdollisuuksien mukaan.

Keihäsjärven reitillä vuonna 2020 aloitettuja taimenen mätirasiaistutuksia jatkettiin vielä keväällä 2025. Mätiiä reitille laitettiin yhteensä 4 litraa (Torttioja, Talvikoski ja Myllypuro). Syksyllä 2025 istutusten onnistumista selvitetään sähkökoekalastuksilla. Voimakkaasti puunuittoa varten peratun Keihäsjärven reitin ennallistamista ja nousuesteiden poistoa pyritään edistämään VIRTA2-hankkeen puitteissa vuonna 2025.

Jakaman reitillä seurataan mätirasiaistutuksilla kotiutetun taimenkannan luontaisen lisääntymisen käynnistymistä sähkökalastuksilla syksyllä 2025. Kunnostuksia ja nousuesteiden poistoa pyritään edistämään erityisesti Parkusojalla, missä mätirasiaistutusten tulokset ovat olleet Jakaman reitin parhaita.

Siivikkalan Myllypuroon kotiutetun taimenkannan kehityksen seuranta ja taimenten PIT-merkintöjä jatketaan vuonna 2025. Myllypuron PIT-aineistosta tehdään raportti VIRTA2-hankkeen loppuun mennessä (kesäkuu 2026). Myllypurolla tullaan järjestämään kutusoraikkojen huoltotalkoot joko VIRTA2-hankkeen sähkökalastusten yhteydessä tai erikseen talkoilemalla Pirkanmaan virtavesien kunnostustoimet 2025 -hankkeen puitteissa.

Karhejärven yläpuolisissa Ruonanjoen reitin virtavesissä (Tipanoja ja Myllyoja) tehdään kartoittavat sähkökoekalastukset syksyllä 2025. Karhejärven alapuolella Ruonanjoessa elää luontaisesti lisääntyvä taimenkanta. Karhejärven yläpuolisia vesiä ei ole kuitenkaan sähkökoekalastusrekisterin mukaan koskaan koekalastettu.

KVVY Yhdistyksen asiantuntijat voivat VIRTA2-hankkeen puitteissa ohjeistaa urakoitsijoita koneellisissa kunnostuksissa. Esimerkiksi tierumpujen uusimiset tai siltaremontit ovat töitä, joissa uomia voidaan helposti ennallistaa tai tehdä luonnonmukaisemmaksi varsinaisen työn ohessa.

VIRTA2-hankkeen omarahoitusosuus pyritään keräämään hankealueen kunnilta ja kaupungeilta, katalousalueilta sekä osakaskunnilta, joiden alueilla toimia tehdään. Suurin osa VIRTA- ja VIRTA2-hankkeiden omarahoitusosuudesta on koostunut kuntien ja kaupunkien myöntämistä avustuksista.

KVVY Yhdistys esittää Ylöjärven kaupungille osallistumista VIRTA2-hankkeen omarahoituksen kattamiseen 3 000 eurolla vuonna 2025.

KVVY Yhdistys

Tekijä:

Ympäristöasiantuntija, FM:

Sami Ojala